

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมที่บ้าน
สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน และบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์
ของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

นางสุวิพร กุลนาม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-579-212-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017402 | 10312912

RELATIONSHIPS AMONG HOME ENVIRONMENT,
SCHOOL ENVIRONMENT AND SCIENTIST PERSONALITY
OF MATHAYOM SUKSA SIX SCIENCE PROGRAM STUDENTS

Mrs. Sureeporn Kulnam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-212-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางบ้าน สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน
และบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

โดย นางสุรีพร กุลนาม

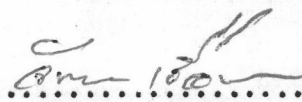
ภาควิชา มัธยมศึกษา

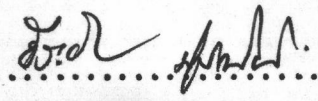
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุนทร ช่างสูวนิช

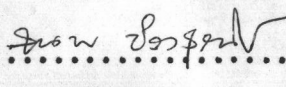
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

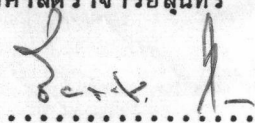
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรไถย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จันทร เที้ยไชวานิช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุรงไชติ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุนทร ช่างสูวนิช)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชัยธวัช ไทยง)

สุริพร กุลนาม : ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมที่บ้าน สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน และบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (RELATIONSHIPS AMONG HOME ENVIRONMENT, SCHOOL ENVIRONMENT AND SCIENTIST PERSONALITY OF MATHAYOM SUKSA SIX SCIENCE PROGRAM STUDENTS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ สุนทร ช่างสวนิช, 124 หน้า. ISBN 974-579-212-8

ชื่อคุณครูดี ของนางวงษ์ย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน และบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ของนักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตัวอย่างประชากรคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ จำนวน 405 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นจากโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยสูตรของเพียร์สัน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมที่บ้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.1475 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมที่บ้านที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดู ส่วนด้านสภาพที่อยู่อาศัยและสภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01
2. สภาพแวดล้อมทางโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01
3. สภาพแวดล้อมที่บ้าน สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน และบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.1780 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชา ภาควิชามัธยมศึกษา
สาขาวิชา การศึกษาวิทยาศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

SUREEPORN KULNAM : RELATIONSHIPS AMONG HOME ENVIRONMENT, SCHOOL ENVIRONMENT AND SCIENTIST PERSONALITY OF MATHAYOM SUKSA SIX SCIENCE PROGRAM STUDENTS, THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUNTORN CHUANGSUVANICH, 124 PP. ISBN 974-579-212-8

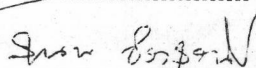
The purpose of this research was to study the relationships among home environment, school environment and scientist personality of mathayom suksa six science program students. The samples were 405 mathayom suksa six students of science program which were stratified randomly sampled from government schools in Bangkok Metropolis. The obtained data were analyzed by means of Pearson's product-moment correlation coefficient method and multiple correlation analysis. The research findings were as follows :

1. The positive correlation coefficient between home environment and scientist personality of students was 0.1475 which was significant at the .01 level. The factors concerning home environment that had positive relationships with scientist personality at the .01 level of significance were family relationship and rearing practices. There were no relationships between resident factor and scientist personality of students; between family economy factor and scientist personality of students at the .01 level of significance.

2. There was no relationship between school environment and scientist personality of students at the .01 level of significance.

3. The positive multiple correlation coefficient between home environment school environment and scientist personality of students was 0.1780 which was significant at the .01 level.

ภาควิชามัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา การศึกษาวิทยาศาสตร์.....
ปีการศึกษา 2533.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งของรองศาสตราจารย์
สุนทร ช่วงสุนิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาเอาใจใส่ให้คำแนะนำปรึกษา
และกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช รองศาสตราจารย์
ดร.ธีระชัย ปุณณโชติ และอาจารย์ชัยธวัช ไทยง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้
คำแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจและให้
คำแนะนำในการแก้ไขแบบสอบถามและแบบทดสอบ

ขอขอบคุณ คุณอาทิตย์ สีหะมงคล และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจ
ด้วยดีตลอดมา

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ที่ได้ให้กำลังใจและห่วงใย
ตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างหาที่สุดมิได้

สุริพร กุลนาม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
 บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สภาพแวดล้อมทางบ้าน	10
สภาพที่อยู่อาศัย	11
สภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว	13
ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	14
การอบรมเลี้ยงดู	15
สภาพแวดล้อมทางโรงเรียน	18
สภาพแวดล้อมของห้องเรียน อาคารและบริเวณโรงเรียน.....	20
คุณภาพของการสอน	21
บรรยากาศในชั้นเรียน	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์	27
ความหมายของบุคลิกภาพ	27
โครงสร้างของบุคลิกภาพ	29
บุคลิกภาพที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อม	30
คุณลักษณะของบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางบ้าน	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
การเลือกตัวอย่างประชากร	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	65
สรุปผลการวิจัย	67
อภิปรายผลการวิจัย	67
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	73

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	84
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	85
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	88
ภาคผนวก ค แสดงการคำนวณผลการวิเคราะห์ข้อมูล	114
ประวัติผู้เขียน	124

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาและจำนวนนักเรียนที่เป็นตัวอย่าง ประชากร	49
2	ค่าความเที่ยง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของการวัดของแบบสอบถามสภาพแวดล้อมที่บ้าน	51
3	ค่าความเที่ยง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของการวัดของแบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน	52
4	จำนวนข้อของแบบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ จำแนกตามคุณลักษณะ ในแต่ละองค์ประกอบ	54
5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าที ระหว่างคะแนนสภาพที่อยู่อาศัย สภาพ ทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว การอบรม เลี้ยงดู สภาพแวดล้อมของห้องเรียน อาคารและบริเวณโรงเรียน คุณภาพของการสอน และบรรยากาศในชั้นเรียน กับคะแนนบุคลิกภาพ นักวิทยาศาสตร์	62
6	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน และค่าที ระหว่างคะแนนรวมสภาพ แวดล้อมที่บ้าน คะแนนรวมสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนและคะแนน บุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์	63
7	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าเอฟ ระหว่างคะแนนรวมสภาพ แวดล้อมที่บ้านและคะแนนรวมสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน กับคะแนน บุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์	64
8	ค่าความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามสภาพแวดล้อมที่บ้าน เป็นรายข้อ	116
9	ค่าความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามสภาพแวดล้อมทางโรงเรียน เป็นรายข้อ	118
10	ค่าทีจากการวิเคราะห์รายข้อของแบบวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์	120